

Quickscan natuurwaarden

Plangebied MFA te Handel

Juni 2010

Rapportnummer: P10-0135

In opdracht van: Gemeente Gemert-Bakel

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Onderzoek	3
2.1	Methode	3
2.2	Ligging en beschrijving plangebied	4
2.3	Bronnenonderzoek	5
2.4	Beschermde soorten	7
3	Effecten	9
3.1	Voorgenomen plannen	9
3.2	Effecten op beschermde soorten	10
3.3	Effecten op beschermde gebieden	10
3.4	Gedragscode	11
3.5	Mitigerende en compenserende maatregelen	11
4	Conclusies	13
	Referenties	14
	Bijlage 1 Toelichtende tabellen, Het Natuurloket	
	Bijlage 2 Wet en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Gemert-Bakel is voornemens een multifunctionele accommodatie te realiseren in de kern van Handel, op een locatie waar zich nu woningen met tuin, een school, grasveld en verhardingen bevinden.

In het kader van de natuurwetgeving is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de huidige natuurwaarden die in de plangebieden aanwezig zijn. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving gehandeld zal worden. Derhalve heeft in juni 2010 (week 25) een onderzoek plaatsgevonden in het plangebied.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur.

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura 2000-lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode, het plangebied en de aanwezigheid van beschermde soorten. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

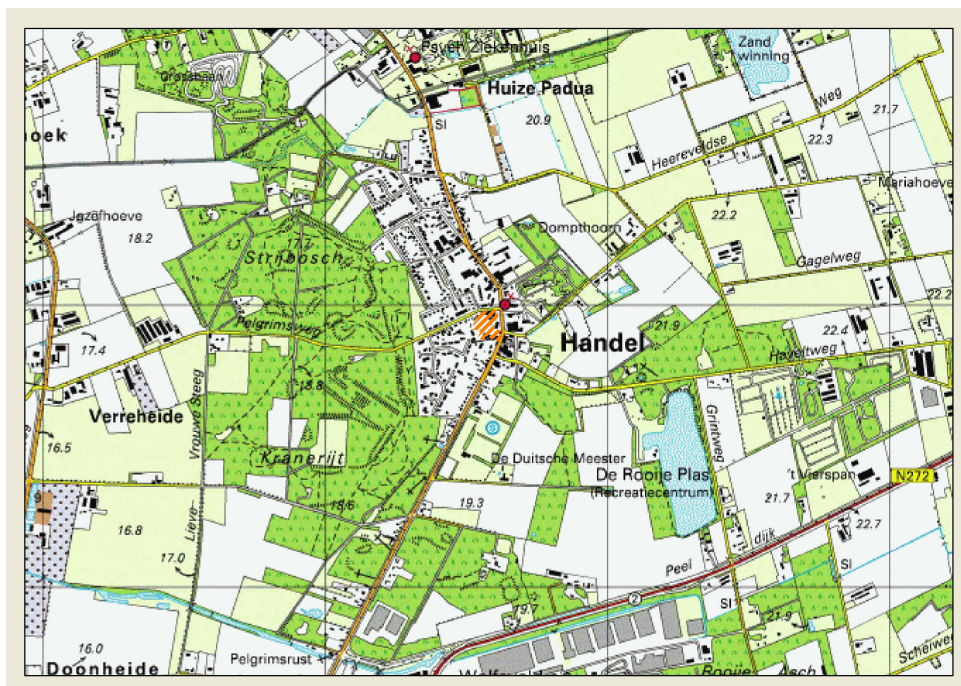
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Onder andere is gebruikgemaakt van gegevens van Het Natuurloket¹, Waarneming.nl, beschermingsplan vleermuizen Noord-Brabant en diverse verspreidingsatlassen van soorten. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 23 juni 2010 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: helder, zwakke wind en circa 22 graden Celsius.

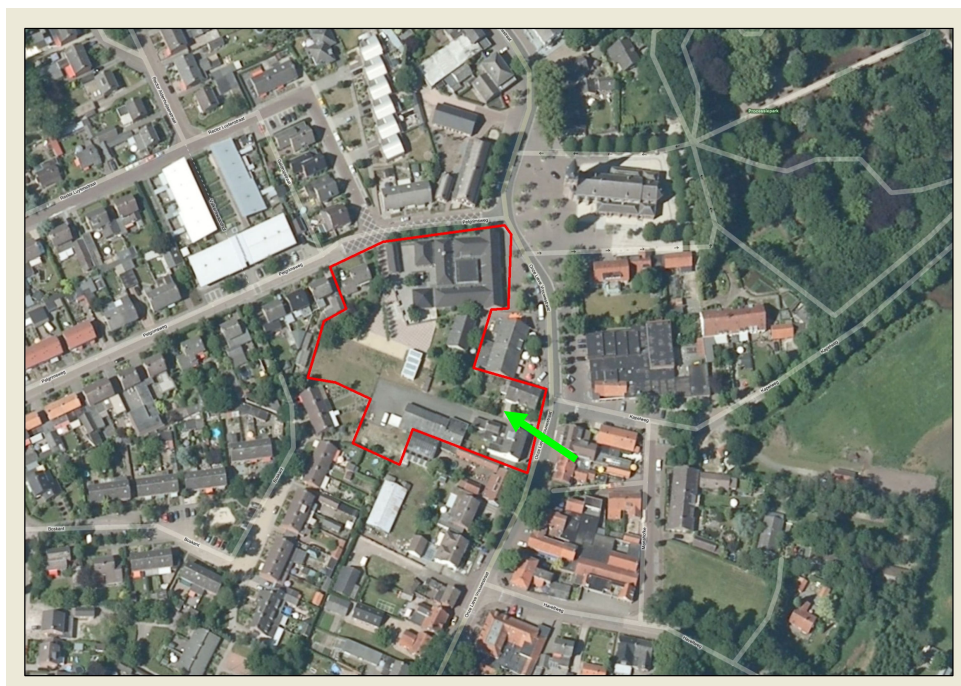
¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in een hoek tussen de Onze Lieve Vrouwestraat en de Pelgrimsweg in Handel gemeente Gemert-Bakel (figuur 1 en 2). Het gebied bestaat uit bebouwing in de vorm van vijf woonhuizen, één school met schoolplein, één schuur / loods, één noodlokaal, tuinen met bomen en struiken, grasland en overige verhardingen.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (oranje markering).

Figuur 2: luchtfoto met plangebied (rode lijn). (groene pijl wijst naar huismussen kolonie)

Hieronder is een kleine foto-impressie te zien.

Foto 1: schoolplein

Foto2: achtertuin met bosschages en ruig grasland.

Foto 3: bebouwing en bosschages

Foto 4: aanwezig grasland met ruigte kruiden

2.3 Bronnenonderzoek

Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV bevindt het plangebied zich niet in of nabij Natura 2000-gebieden, Wetlands of Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten.

Gebieden EHS

Volgens de kaart van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV en de provincie Noord-Brabant, maakt het plangebied geen deel uit van EHS-gebied (figuur 3). Het dichtstbijzijnde EHS-gebied bevindt zich op ca. 200 meter afstand van het plangebied.

Figuur 3. Ligging plangebied (rode lijn) ten opzichte van de EHS (groene vlakken).

Bron: ministerie van LNV

Soorten

Het Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door Het Natuurloket. De weergave van het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het plangebied ligt in kmhok 177-398, binnen dit kmhok zijn inventarisatiegegevens verzameld van 1980 tot 2008. Per soortgroep is aangegeven of deze niet, slecht, matig, redelijk of goed is onderzocht. Omdat het plangebied slechts een deel van het kmhok beslaat is het niet goed mogelijk dat de voorkomende soorten niet binnen het plangebied waargenomen zijn maar elders binnen het kmhok. De aanwezigheid van geschikt habitat geeft dan uitsluitsel over de verwachtingen van de aangegeven soortgroep binnen het plangebied. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en besproken in paragraaf 2.4.

Provincie Noord-Brabant

Het is mogelijk bij de Provincie Noord-Brabant gegevens op te vragen bij het Bureau Natuurverkenningen voor de groepen herpetofauna, vissen, broedvogels en flora. Voor zover relevant zijn deze gegevens verwerkt in paragraaf 2.4.

Overige bronnen

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke bronnen afkomstig. Ook is gebruikgemaakt van de website Waarneming.nl.

2.4 Beschermde soorten

Vaatplanten

Het Natuurloket meldt dat het betreffende kmhok goed is onderzocht op vaatplanten. In de tabel staat weergegeven dat er 3 plantensoorten voorkomen van FFlijst 1 en één soort van de Rode Lijst. Tijdens het veldbezoek zijn geen planten waargenomen die op FFlijst 1 of de Rode lijst vermeld staan. In de aanwezige tuinen, bosschages en grasland heerst over het algemeen een verrijkt en verstoord milieu waar enkel algemene plantensoorten voorkomen zoals zuringsoorten, brandnetels, kruipende boterbloem en zelfs jacobs-kruiskruid.(zie foto 4).

Conclusie: In het plangebied worden geen bijzondere plantensoorten verwacht.

Vlinders en libellen

De groep dagvlinders is redelijk onderzocht in het betreffende kmhok de groep libellen is matig onderzocht. Er staan geen soorten aangegeven. Uit het veldbezoek blijkt het terrein matig geschikt is voor vlinders, er staan enkele ruigtekruiden die door algemene vlinders worden gebruikt als waardplant. Voor libellen is het gebied enkel geschikt om te foerageren door het ontbreken van oppervlaktewater. Beschermde vlinders en libellen worden daarom niet verwacht in het plangebied.

Conclusie: in het plangebied komen geen beschermde vlinders en libellen voor.

Mieren en kevers

Het betreffende kmhok is volgens Het Natuurloket niet onderzocht op mieren en kevers. Het plangebied heeft geen geschikt habitat voor beschermde mieren en kevers, zoals naaldbos en grote open wateren.

Conclusie: Er komen geen beschermde mieren en kevers voor in het plangebied.

Vissen

Volgens Het Natuurloket is het betreffende kmhok niet onderzocht op de aanwezigheid van vissen. Aangezien er in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, kan met zekerheid gezegd worden dat er geen (beschermde) vissen voorkomen.

Conclusie: in het plangebied komen geen vissen voor.

Reptielen en amfibieën

Uit Het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op amfibieën.

Er wordt melding gemaakt van vier soorten van FFlijst 1 en één soort van FFlijst 2/3. Uit de gegevens van het RAVON en eigen gebiedskennis blijkt dat de amfibiesoorten kleine watersalamander, Alpenwatersalamander (FFlijst 2), gewone pad, bruine kikker en het groene kikker-complex voorkomen in de omgeving van het plangebied. Door het ontbreken van oppervlaktewater is het plangebied enkel geschikt als landbiotoop. De aanwezige struiken met ondergroei in de tuinen kunnen dienen als landbiotoop en winterverblijf voor amfibieën. Omdat geschikte voortplantingwateren zover bekend, niet in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn, is de kans dat amfibieën het plangebied gebruiken als winterhabitat erg gering. Reptielen zijn volgens Het Natuurloket niet onderzocht. Er bevinden zich geen geschikte biotopen voor reptielen binnen het plangebied.

Conclusie: mogelijk benut een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1 en 2) het gebied als landbiotoop, de kans hierop is echter vrij gering. Het plangebied is ongeschikt voor reptielen, deze soortgroep komt niet voor in het plangebied.

Vogels

Zowel watervogels als broedvogels zijn volgens Het Natuurloket niet onderzocht.

Tijdens het veldbezoek zijn echter verschillende vogels waargenomen, zoals: merel, koolmees, houtduif en huismus. Vogels gebruiken het groene deel van het terrein als foerageerplaats en de aanwezige bosschages en struiken als broedlocatie. De aangetroffen huismussen hebben een kolonieplaats in de te tuin van het huis in de Onze Lieve Vrouwenstraat nummer 54, zie figuur 2. Deze vogels gebruiken onder andere de bosschages in de tuin als vaste rust en verblijfplaats, en mogelijk nog meer delen van het plangebied. De aanwezige bebouwing waaronder de school en de woonhuizen zijn in potentie geschikt als nestplaats voor gierzwaluwen. Deze vogels maken hun nest in holle ruimtes achter kieren en openingen in de dakrand en / of gevel.

Conclusie: een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) gebruikt het plangebied als foerageergebied en als broedlocatie. Er bevindt zich een huismussenkolonie in het plangebied.

Zoogdieren

Het kmhok is volgens Het Natuurloket niet onderzocht op zoogdieren. Uit het veldbezoek blijkt dat verschillende kleine grondgebonden zoogdieren de groene delen van het plangebied gebruiken als leefgebied. Hierbij moet gedacht worden aan verschillende muizen, mol, konijn etc.

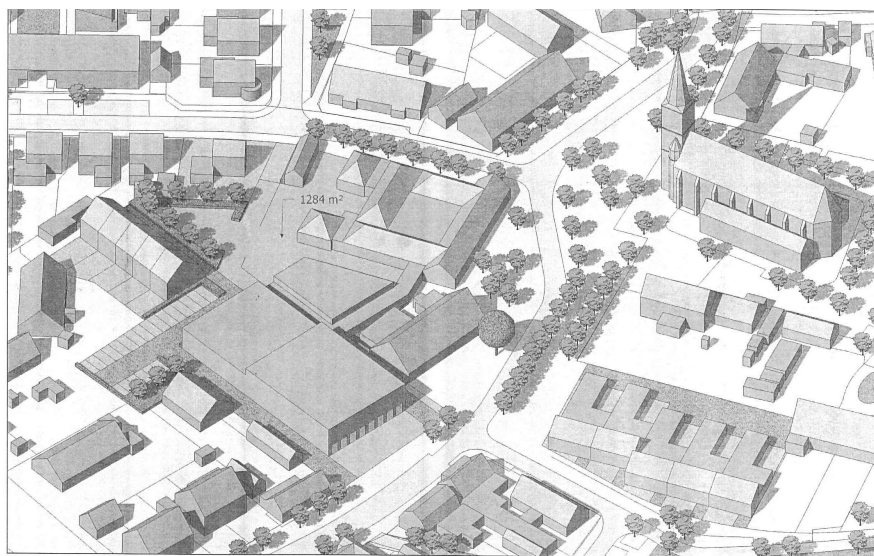
Uit de Atlas van de Nederlandse Vleermuizen en het soortbeschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en gewone grootoorvleermuis voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Het plangebied is voor vleermuizen geschikt als foerageergebied de aanwezige woonhuizen en school zijn potentieel geschikte locaties voor een vleermuizen verblijfplaats.

Conclusie: een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) benut het plangebied als leefgebied. Voor vleermuizen (FFlijst 3) die in de buurt van het plangebied voorkomen is het plangebied geschikt als foerageergebied en mogelijk gebruiken vleermuizen de aanwezige bebouwing als verblijfplaats.

3 Effecten

3.1 Voorgenomen plannen

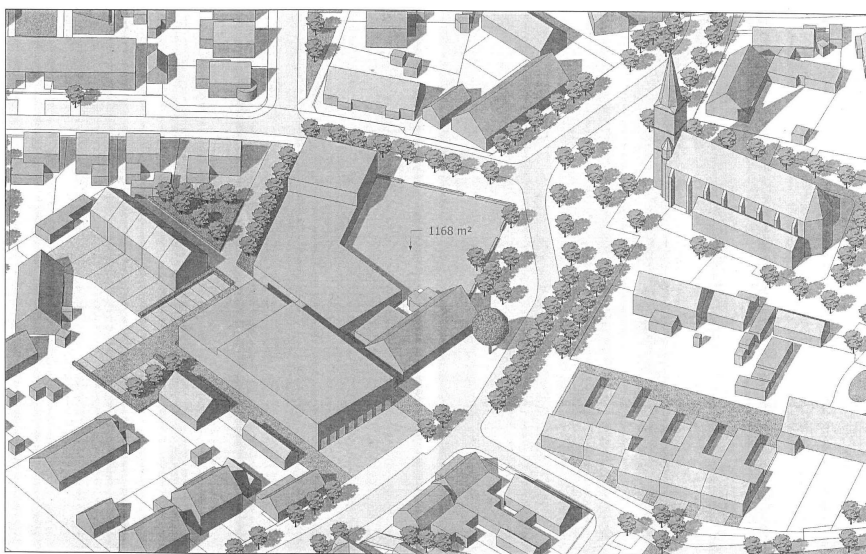
De gemeente Gemert-Bakel is voornemens een Multifunctionele accommodatie te realiseren in het plangebied. Hiervoor zullen een aantal gebouwen gesloopt gaan worden. Tevens zullen de aanwezige bosschages en het grasland plaats moeten maken voor de nieuwbouw. In figuur 4 en 5 staan twee mogelijke scenario's van de nieuwe situatie weergegeven.

SCENARIO 1 | NIEUWBOUW DE BRON + BEHOUD SCHOOL
Baanane grond: 2556 - 694 = 1862 m² | verdieping: 513 x 1,35 = 694 m²

de loods Architecten- en
adviesbureau bv

Figuur 4: scenario 1 van de nieuwe situatie van het MFA

SCENARIO 2A | NIEUWBOUW DE BRON + NIEUWBOUW SCHOOL
Baanane grond: 3575 - 1108 = 2467 m² | verdieping: 1108 m²

de loods Architecten- en
adviesbureau bv

Figuur 5: scenario 2a van de nieuwe situatie van het MFA

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde amfibieën, vogels en zoogdieren. In het onderstaande wordt per soortgroep beschreven welke effecten optreden.

Amfibieën

Het plangebied wordt mogelijk door een aantal soorten amfibieën (FFlijst 1 en 2) benut als landbiotoop. Ondanks dat de kans hierop vrij gering is, bestaat de mogelijkheid dat bij het verwijderen van bosschages met ondergroei een deel van mogelijk landbiotoop wordt vernietigt. De kans dat Alpenwatersalamander (FFlijst 2) overwintert in het plangebied is nog geringer dan het voorkomen van overige amfibieën. Nadelige effecten voor deze soort zijn verwaarloosbaar. Na de herinrichting is het plangebied niet meer geschikt als landbiotoop voor amfibieën.

Vogels

Een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels), waaronder huismussen, benut het gebied als foerageergebied en de aanwezige bosschages en groenstructuren als nestlocatie. Mogelijk benutten gierzwaluwen de aanwezige bebouwing als nestlocatie. Het slopen van de huidige bebouwing en het verwijderen van de aanwezige bosschages vernietigt het foerageergebied en mogelijke nestlocaties van verschillende vogels waaronder, huismussen en gierzwaluwen, waarvan de nestlocatie jaarrond beschermd is.

Zoogdieren

Een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) gebruiken delen van het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Ook komen in het plangebied mogelijk vleermuizen voor (FFlijst 3). Het plangebied is geschikt als foerageergebied en mogelijk verblijven vleermuizen in de aanwezige bebouwing. Bij het slopen van de huidige bebouwing worden mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen vernietigt. Er treden geen negatieve effecten op ten aanzien van foerageergebieden van vleermuizen.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Er treden geen effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten.

EHS

Het plangebied ligt niet in of nabij EHS gebied. Het realiseren van een MFA in het plangebied heeft geen negatieve effecten op de EHS.

3.4 Gedragscode

Werkzaamheden zoals voorzien in het project zijn benoemd en beschreven in de gedragscode van Bouwend Nederland. Deze gedragscode is goedgekeurd door de Minister van LNV. Mits volgens de gedragscode wordt gewerkt is geen ontheffing nodig voor eventuele overtredingen van de Flora en faunawet ten aanzien van soorten van FFlijst 2.

3.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een recente wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1. Omdat de kans dat Alpenwatersalamander overwinterd in het plangebied nog geringer is dan dat van overige amfibieën zoals de gewone pad (FFlijst 1), wordt het niet noodzakelijk geacht dat men rekening dient te houden met deze soort tijdens de uit te voeren werkzaamheden.

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden als verwijdering van de bomen en bosschages niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Door de bomen vóór het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt, treden er geen negatieve effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels. Bovenstaande geldt niet voor huismus en gierzwaluw, voor deze soorten geldt dat hun nestlocatie en vaste rust en verblijfplaatsen het gehele jaar beschermd zijn.

Volgens de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Flora en Faunawet, vallen zowel de huismus als de gierzwaluw onder punt 2 van beoordeling functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen: *“De plek of het gebied blijft voorzien in alles wat nodig is voor een specifiek individueel dier in dat gebied en voor alle exemplaren van de populatie ter plekke, om succesvol te rusten of voort te planten.”* Het exacte gebruik van het plangebied door huismussen en gierzwaluwen moet nader onderzocht worden alvorens er gedetailleerde mitigerende maatregelen voorgesteld kunnen worden voor deze soorten. Deze maatregelen zijn noodzakelijk voordat Dienst Regelingen een voorstel voor mitigatie goed kan keuren.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Mogelijke voorkomende vleermuizen, gebruiken het plangebied om te foerageren en mogelijk ook als vaste rust en verblijfplaats. Nader onderzoek naar vleermuizen moet helderheid geven over het gebruik van het plangebied door vleermuizen. Conclusies uit dit vervolgonderzoek worden benut als basis voor een mogelijk mitigatieadvies.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusies

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Gebieden

Er treden geen effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebied.

Soorten van FFlijst 1

Voorkomende grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijke voorkomende amfibieën van FFlijst 2 ondervinden geen hinder van de geplande werkzaamheden.

Vleermuizen (FFlijst 3) ondervinden geen hinder door de werkzaamheden, m.b.t hun aanwezige foerageergebied binnen de plangrenzen. De te slopen gebouwen worden mogelijk door vleermuizen gebruikt als vaste rust en verblijfplaats, nader onderzoek moet uitwijzen hoe vleermuizen het plangebied gebruiken.

Soorten van FFlijst vogels

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.5, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels (*waarvan het nest niet jaarrond beschermd is*). Vaste rust en verblijfplaatsen van voorkomende huismussen en mogelijk voorkomende gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Nader onderzoek moet uitwijzen hoe deze soorten het plangebied gebruiken.

Er kan geconcludeerd worden dat:

- **de aanbevelingen ten aanzien van vogels** (*waarvan het nest niet jaarrond beschermd is*) **in acht genomen dienen te worden;**
- **nader onderzoek naar huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen noodzakelijk is, om het exacte gebruik van deze beschermde dieren binnen het plangebied te bepalen;**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;**
- **altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht.**

Referenties

Literatuurlijst:

- Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Limpens, H. et al, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora en Faunawet ruimtelijke ingreep, Den Haag, 31 augustus 2009
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Den Haag 26 augustus 2009.
- Twist, P. en H. Limpens, Een thuis voor de vleermuis, beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant, Provincie Noord-Brabant, 's Hertogenbosch, december 2006.

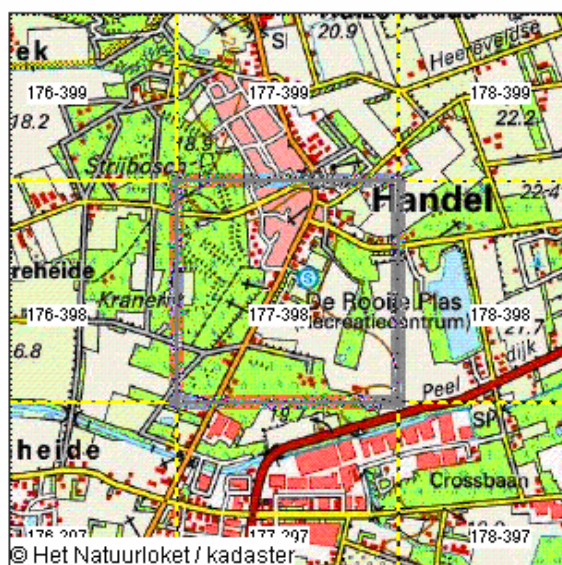
Geraadpleegde internetsites:

- www.brabant.nl
- www.minlnv.nl
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabellen soorten per kilometerhok

Rapportage voor kilometerhok X:177 / Y:398

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	3			1	goed	-	1991-2007
Mossen					matig		1997-2007
Korstmossen					niet		1992-2007
Paddestoelen					niet		1992-2007
Zoogdieren					niet		1997-2007
Broedvogels					niet		1996-2007
Watervogels					niet		96/97-06/07
Reptielen					niet		1992-2007
Amfibieën	4	1			goed	51-100%	1992-2007
Vissen					niet		1992-2007
Dagvlinders					redelijk		1998-2008
Nachtvlinders					niet		1980-2008
Libellen					matig		1993-2007
Sprinkhanen				0	redelijk		1993-2007
Overige ongewervelden					niet		1993-2007

Bijlage 2 Wet en regelgeving

Flora- en faunawet (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfsplaatsen. Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te

maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.